Včelísek 9/2022

S přicházejícím zářím končí nejen prázdniny, ale i léto. Nemusíme ale být kvůli tomu smutní. O náplň vašeho volného času například ve včelařských kroužcích se vám opět bude starat náš časopis Včelísek.

Budeme se snažit v každém čísle ukazovat nejen úkoly z oblasti včelaření, ale také z ostatní přírody a dalších vědních oborů.

Budeme rádi, pokud nám i nadále zachováte přízeň a třeba i napíšete své náměty pro náš časopis.

O vydání nových čísel i dalších zajímavostech se můžete dozvědět ve skupině Včelísek na Facebooku.

Doplňovačka

Naše doplňovačky obsahovaly tajenky spojené s různými historickými událostmi v daných měsících. V tomto školním roce v tomto duchu budeme pokračovat.

V tajence vám vyjde název veřejného parku, který byl založen císařem Josefem II. v roce 1786. Byl to první veřejný park v českých zemích. Víte, ve kterém městě vznikl?

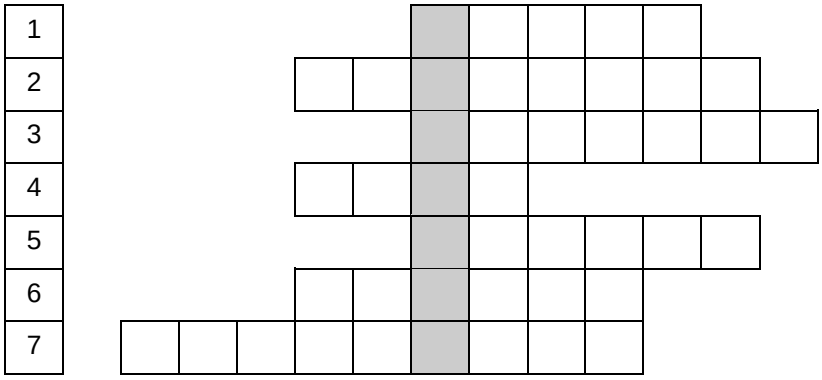

1. První vývojové stadium včely po vajíčku.
2. Název včelího díla, ze kterého se líhnou trubci.
3. Obranný orgán včely.
4. Úl vyrobený z klády.
5. Sladká šťáva v květech rostlin.
6. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník před odebráním medných plástů.
7. Tekutina, která rozvádí v těle včely živiny.

---

autor: Mgr. Jan Podpěra, jan.podpera@gmail.com

Zajímavosti ze světa hmyzu

Včely samotářky mají různé zajímavé české názvy - drvodělky, zednice a podobně. V angličtině dostaly zajímavá pojmenování další druhy hmyzu.

- ladybirds
- earwigs
- butterflies
- deathwatch beetles
- dragonflies

K výše uvedeným jménům se pojí zajímavé “historky”. Zkuste doplnit tabulku.

Český název	Anglický název	“Historka”
		Brouci byli slyšet, když lidé seděli v tichosti okolo umírajícího. Říkalo se, že přinášejí smrt. Ve skutečnosti se živí dřevem. Patří mezi tzv. dřevokazný hmyz.
		Podle jedné legendy vylétá tento hmyz z úst spících čarodějnic a krade mléko a máslo. Některé druhy tohoto hmyzu mají křídla máslově zbarvená.
		Tito brouci zachránili středověké farmáře před pohromou. Snědli totiž hmyzí škůdce. Přišli nebo přiletěli však až po jejich modlitbách ke svaté Marii.
		Tento hmyz téměř neumí létat. Říkalo se o něm, že leze lidem do ucha, klepety propíchne bubínek. Dále se může dostat až do mozku a naklást tam vajíčka. Způsobuje pak šílenství.
		Podle této historky svatý Jiří bojoval s drakem. Jeho kůň byl proklet ďáblem a proměnil se v obrovský létající hmyz.

Botanika - listy

Poznávat rostliny můžeme podle květů, listů a dalších poznávacích znamení. My se nyní zaměříme na listy. Napište pod obrázky správné názvy rostlin.

Pokud nevíte, zkuste názvy vyluštit v přesmyčkách.

- ➔ JOŇABL
- ➔ ŠEŇHRU
- ➔ EŠOŘKÁ
- ➔ LÍASK
- ➔ ONÍTRUKSŽI
- ➔ TŠEŇŘE
- ➔ BÍZRY

Postřehy z jiných oborů

V létě můžete vyrábět například různé marmelády (správněji rosoly), například z rybízu.

Pro získání šťávy můžeme využít nástroj na obrázku.

Je to ruční lis, který odděluje ovocnou šťávu od ostatních částí ovoce pomocí tlaku.

Do následujícího textu se pokuste doplnit vhodná slova ve správném tvaru:

Ruční lis se skládá ze _____, jehož osa je připevněna k "hnací" _____, která pracuje na principu páky. Kolem šneku je kovové _____ . Otáčením klikou se otáčí i šnek, který posouvá ovoce do užších míst v lisu. Tím se zvětšuje _____ a dochází k mačkání ovoce. Jeho šťáva se _____ odděluje od dužiny. Otvory v sítu se ven dostává ovocná _____ . Vylisovaná dužina pokračuje dál a padá do jiné nádoby.

Vhodná slova opět můžete vyluštit v přesmyčkách. Nemusí být však ve vhodném tvaru.

NEŠK, ŤÁŠAV, ATLK, ÍTSO, ČKKLIA

Řešení vybraných úloh

Doplňovačka

1						L	A	R	V	A		
2				T	R	U	B	Č	I	N	A	
3						Ž	I	H	A	D	L	O
4				K	L	Á	T					
5						N	E	K	T	A	R	
6				V	Ý	K	L	U	Z			
7	H	E	M	O	L	Y	M	F	A			

1. První vývojové stadium včely po vajíčku.
2. Název včelího díla, ze kterého se líhnou trubci.
3. Obranný orgán včely.
4. Úl vyrobený z klády.
5. Sladká šťáva v květech rostlin.
6. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník před odebráním medných plástů.
7. Tekutina, která rozvádí v těle včely živiny.

Botanika - listy

líska obecná	rybíz	hrušeň
ostružiník	třešeň	ořešák královský
jabloň		